

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/25/2017
Identifikačné číslo spisu:	6112201307
Dátum vydania rozhodnutia:	30.03.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Petříková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:6112201307.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne X., bývajúcej v F., zastúpenej advokátskou kanceláriou Lion Law Partners s. r. o., so sídlom v Banskej Bystrici, Horná 32, proti žalovanému Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Vázovova 2, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 13 C 17/2012, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 12. apríla 2016 sp. zn. 13 Co 917/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 1. augusta 2013 č. k. 13 C 17/2012-181 žalobný návrh žalobkyne zamietol. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. V odôvodnení konštatoval, že žalobkyňa si uplatnila právo na náhradu škody z titulu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie konštatoval, že žalobkyňa žiadnym spôsobom nepreukázala, že skutkový dej sa stal tým spôsobom ako ho v konaní tvrdila. Z nijakého dôkazu vykonaného v rámci konania nebola potvrdená tá skutočnosť, že v čase úrazu vo vstupnom priestore medzi dvoma dverami Daňového úradu Banská Bystrica II. chýbali gumené rohože, ktoré by vyplnili priehlbínu v podlahe a táto mala byť prekrytá hnedým vzorovaným kobercom. Takéto svoje tvrdenia žalobkyňa nepreukázala ani pomocou dôkazov v konaní vykonaných, prípadne ohliadkou, prípadne výsluchom svedkov, najmä záchranárov, ktorí sa zúčastnili pri jej prvotnom ošetrení. Tvrdenie o tom, že aj jeden zo záchranárov na takomto nerovnom povrchu zakopol, sa v konaní preukázať nepodarilo. V tejto súvislosti žalobkyňa žiadne ďalšie dôkazné prostriedky neprodukovala a ani ich nenavrhol. Súd prvej inštancie poznamenal, že žalovaný naopak v konaní preukázal pravidelnosť pri výmene čistiacich rohoží, ktoré boli obmieňané v pravidelných týždenných intervaloch a boli vymenené aj jeden deň pred údajným vznikom úrazu v týchto priestoroch. Boli tmavomodrej farby, textilného povrchu, kde spodná časť je z gumeného materiálu. Žalovaný taktiež v konaní preukázal pravidelné vykonávanie prehliadky bezpečnosti pri práci a aj vstupných priestorov. Súd

prvej inštancie teda konštatoval, že žalobkyňa nijakým spôsobom nepreukázala okolnosti ňou tvrdené v tom zmysle, že v priestore medzi vstupnými dverami 25. marca 2011 chýbali gumené rohože, ktoré sú inak vložené do priehlbín v podlahe a tieto prekryté farebným, zrejme hnedým vzorovaným kobercom. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 1. júla 2014 sp. zn. 13 Co 774/2013 rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny (§ 219 ods. 1 a 2 O.s.p.) potvrdil. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 30. septembra 2015 sp. zn. 2 Cdo 403/2014 zrušil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 1. júla 2014 sp. zn. 13 Co 774/2013 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. dovolací súd konštatoval, že žalobkyni bola postupom odvolacieho súdu odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že žalobkyni nedoručil vyjadrenie žalovaného k jej odvolaniu.

4. Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 12. apríla 2016 sp. zn. 13 Co 917/2015 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. V odôvodnení konštatoval, že rozhodnutie súdu prvej inštancie spočíva na vecne správnych skutkových a právnych záverov. Uviedol, že z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď žalobný návrh zamietol. Dôvody, pre ktoré tak urobil, správne a podrobne rozobral v odôvodnení svojho rozsudku. Odvolací súd sa s týmito dôvodmi v celom rozsahu stotožnil a v podrobnostiach na ne odkázal. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie správne konštatoval, že žalobkyňa preukázala, že utrpela úraz na tom skutkovom základe, že pri vstupe do budovy žalovaného v priestore medzi vstupnými dverami pri páde spadla a zavadila ramenom o konštrukciu protiahlych dverí. Žalobkyňa však žiadnym spôsobom nepreukázala, že by sa skutkový dej stal tým spôsobom ako ho v konaní tvrdila. Z nijakého dôkazu vykonaného v rámci konania, nebola potvrdená tá skutočnosť, že v čase úrazu vo vstupnom priestore medzi dvoma dverami Daňového úradu Banská Bystrica II. chýbali gumové rohože, ktoré by vyplnili priehlbínu v podlahe a táto mala byť prekrytá hnedým vzorovaným kobercom. Toto svoje tvrdenie žalobkyňa nepreukázala ani pomocou dôkazov vykonaných v konaní, a to obhliadkou na mieste samom, prípadne výsluchom svedkov záchranárov, ktorí sa zúčastnili pri jej prvotnom ošetrení. Odvolací súd zdôraznil, že v tomto smere správne súd prvej inštancie konštatoval, že žalobkyňa žiadne ďalšie dôkazné prostriedky neprodukovala a ani ich nenavrhol. S poukazom na § 213 ods. 1 - 5 O.s.p. odvolací súd poznamenal, že prehodnotením dokazovania, ktoré vykonal prvoinštančný súd, nemôže odlišne posúdiť skutkový stav veci. Žalobkyňa nenavrhol vykonanie dôkazov, ktoré prípadne odmietol vykonať okresný súd a nenavrhol ani nové dôkazy, ktoré nemohla navrhnúť do ukončenia dokazovania na okresnom súde. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 a 2 O.s.p.).

5. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa osobne na súde prvej inštancie 20. mája 2016 dovolanie. Navrhla, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Namietala, že konanie na odvolacom súde neprebehlo podľa zásad spravodlivého súdneho konania, čím jej bola odňatá možnosť konať pred súdom [§ 237 písm. f/ O.s.p., (poznámka dovolacieho súdu - správne § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.)]; inú vadu konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu (rovnako tak súdu prvej inštancie) je nepreskúmateľné, arbitrárne a zjavne neodôvodnené. Poznamenala, že nedôvodné použitie § 219 ods. 2 O.s.p. odvolacieho súdu malo za následok, že žalobkyňa vôbec nedostala zrozumiteľnú, presvedčivú a zistenému skutkovému stavu zodpovedajúcu právnu argumentáciu, ktorá by ju utvrdila o správnosti myšlienkového postupu pri použitej argumentácii odvolacieho súdu v rámci odvolacieho konania. Konštatovala, že súdy oboch inštancií nevykonali ústavne súladný výklad aplikovaných právnych noriem (§ 415 a § 420 Občianskeho zákonníka v spojení s § 132 a § 157 ods. 2 O.s.p.), v dôsledku čoho sú tieto rozhodnutia zmätočné a v rozpore s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

6. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie žalobkyne zamietnuť.

7. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, zastúpená advokátom, bez nariadenia dovolacieho pojednávania preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ CSP).

9. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016 (20. mája 2016), t. j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle vyššie citovaného § 470 ods. 2 CSP a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 ods. 1 a § 238 O.s.p.

10. Dovolateľka dovolaním napadla potvrdzujúci výrok rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky rozhodnutí uvedených v § 238 ods. 1, 2 a 3 O.s.p., voči ktorým bolo dovolanie prípustné. V danej veci by preto dovolanie žalobkyne bolo prípustné, len ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p. (tzv. dôvody zmätočnosti rozhodnutia). Dovolateľka procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietala a vady tejto povahy nevyšli ani v dovolacom konaní najavo; nepreukázaná bola tiež vada konania žalobkyňou namietaná (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

11. Dovolateľka v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. namieta, že rozhodnutia prvoinštančného a odvolacieho súdu sú neodôvodnené, nepreskúmateľné a arbitrárne. Na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“. Toto stanovisko bolo uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016. Len v mimoriadnych a ojedinelých prípadoch mohla nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu zakladať vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., a to napríklad ak rozhodnutie napadnuté opravným prostriedkom ako celok neobsahovalo vôbec žiadne odôvodnenie, prípadne vtedy, ak odôvodnenie malo také zásadné nedostatky, ktoré sa svojou povahou, intenzitou, významom a právnymi následkami blížila k „justičnému omylu“. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva totiž princíp právnej istoty môže ustúpiť iba výnimočne, a to za účelom zaistenia opravy základných väd alebo justičných omylov (pozri Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003) a napravenia „väd najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, ale nie z dôvodu právnej čistoty (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009).

12. Najvyšší súd, stotožňujúc sa v preskúmvanej veci so závermi, na ktorých spočíva predmetné stanovisko, skúmal, či v danej veci ide o taký výnimočný prípad, kedy by nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladala vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Dovolací súd nezistil, že by o takýto prípad v prejednávanej veci išlo. Potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu (v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie) spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok, pričom odvolací súd sa náležitým spôsobom zaoberal aj odvolacou argumentáciou žalobkyne. Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Odvolací súd pri odôvodnení svojho potvrdzujúceho rozhodnutia

nemusi opakovať podstatnú časť z odôvodnenia súdu prvej inštancie, ale stačí, ak iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci, čím rozhodnutie odvolacieho súdu tak v sebe zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Tiež odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie môže doplniť aj ďalšie dôvody. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť skutkových a právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo nezakladá prípustnosť dovolania. Dovolanie nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) väd. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

13. Obsah spisu nasvedčuje tomu, že žalobkyňa spochybňuje správnosť a úplnosť skutkových zistení súdov, z ktorých vychádzali pri zaujímaní právnych záverov, a z toho vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania.

14. Dovolací súd preto uvádza, že v prípade neúplnosti skutkových zistení alebo nesprávnosti skutkových záverov nejde o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012). Ak k tejto nesprávnosti v niektorom súdnom konaní dôjde, nezakladá to procesnú vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 O.s.p. Neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení môže prípadne viesť k tzv. inej procesnej vade konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.); vadu takej povahy ale možno úspešne uplatniť iba v procesne prípustnom dovolaní (o tento prípad ale v danej veci nejde). Sama tzv. iná vada prípustnosť dovolania nezakladá.

15. Rovnako postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykonal všetky stranou navrhované dôkazy, nezakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., lebo týmto postupom sa strane neodníma možnosť pred súdom konať (porovnaj R 37/1993 a R 125/1999).

16. Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 O.s.p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. (viď tiež napríklad uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010 a 2 Cdo 29/2011). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97).

17. K námietke žalobkyne, že konanie je postihnuté tzv. inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., dovolací súd uvádza, že právna úprava účinná do 30. júna 2016 považovala vadu tejto povahy za relevantný dovolací dôvod, ktorý však prípustnosť dovolania nezakladal (pozri viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napr. 3 Cdo 219/2013, 3 Cdo 888/2015, 4 Cdo 34/2011, 5 Cdo 149/2010, 6 Cdo 134/2010, 6 Cdo 60/2012, 7 Cdo 86/2012 a 7 Cdo 36/2011). Z tohto dôvodu sa dovolací súd námietkami dovolateľky nemohol zaoberať.

18. Prípustnosť dovolania podľa stabilnej judikatúry najvyššieho súdu nezakladalo (a účinky umožňujúce meritórny dovolací prieskum nevyvolávalo) ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch (viď najmä judikát R 54/2012, ale aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

19. Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania žalobkyne nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné odmietol.

20. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.